

Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ
Cục Dân Quyền



**Các bảo vệ của Liên bang
trước sự
phân biệt vì
nguồn gốc dân tộc**



DẪN NHẬP

Luật Liên bang cấm mọi phân biệt dựa trên nguồn gốc dân tộc, chủng tộc, màu da, tôn giáo, tật nguyên, giới tính và tình trạng gia đình của con người. Các điều luật cấm phân biệt nguồn gốc dân tộc xem là bất hợp pháp mọi phân biệt dựa vào nơi sinh, tổ tiên, văn hoá hay ngôn ngữ của một cá nhân. Điều này có nghĩa mọi người không thể bị từ chối cơ hội bình đẳng vì họ hay gia đình họ xuất thân từ một nước khác, vì họ có tên hay giọng nói gắn liền với một nhóm gốc dân tộc, vì họ tham gia vào những tập tục nào đó của một nhóm sắc dân tộc, hoặc vì họ lập gia đình hay giao thiệp với những người có gốc dân tộc nào đó.

Cục Dân Quyền thuộc Bộ Tư Pháp quan ngại rằng phân biệt nguồn gốc dân tộc có thể diễn ra tại Hoa Kỳ mà không được báo cáo vì nạn nhân bị phân biệt không biết quyền lợi hợp pháp của họ, hay e ngại không báo với chính quyền. Để giải quyết vấn đề này, Cục Dân Quyền đã thành lập Nhóm Làm Việc về Nguồn gốc Dân tộc để giúp công dân và di dân hiểu rõ hơn và thực thi quyền pháp định của họ. Nếu quý vị hay người nào quý vị biết nghĩ rằng mình bị phân biệt vì nguồn gốc dân tộc và muốn tìm hiểu rõ hơn về việc thực thi quyền pháp định của mình, quý vị nên đọc tập tài liệu này.

Tập tài liệu này giải thích những luật cấm phân biệt nguồn gốc dân tộc và đưa ra vài ví dụ. Quý vị có thể tìm thấy thông tin bổ sung về Cục Dân Quyền và các Vụ trực thuộc trên Internet tại <http://www.usdoj.gov/crt>. Quý vị có thể liên lạc với Cục để khiếu nại về nạn phân biệt như được giải thích dưới đây.

QUYỀN HỢP PHÁP CỦA QUÝ VỊ

Cục Dân Quyền thuộc Bộ Tư Pháp thực thi những luật liên bang cấm phân biệt trong các lãnh vực:

Giáo dục
Việc làm
Nhà ở
Cho vay
Tiện nghi công cộng
Thực thi luật pháp/Sai phạm của cảnh sát
Bầu cử

Cục cũng thực thi những điều luật cấm phân biệt dựa trên tật nguyên, bảo vệ dân quyền của những người bị lưu giữ và điều trị trong những cơ quan phục hồi chức năng của tiểu bang hay địa phương, và truy tố những tội phạm xuất phát từ chủng tộc, màu da hay nguồn gốc dân tộc của nạn nhân.

Trong nhiều trường hợp, Cục chỉ có thể can dự nếu có "biểu hiện phân biệt thường xuyên". Một "Biểu hiện phân biệt thường xuyên" nói chung có nghĩa là sự phân biệt xảy ra hơn một lần và có một chủ trương hay hành vi mang tính phân biệt được lập đi lập lại.

VI PHẠM HÌNH SỰ ĐỐI VỚI DÂN QUYỀN

* Một thanh niên gốc Nam Á bị tấn công khi anh đi nghe nhạc ở một hộp đêm về. Kẻ tấn công là thành viên một nhóm đầu trọc, đã thét những lời thô tục mang tính chủng tộc trong lúc dùng tay và ống sắt đánh đập nạn nhân đến bất tỉnh tại bãi đậu xe của hộp đêm.

* Tại các cuộc họp của Ku Klux Klan, một thành viên nói với các thành viên khác rằng dân Mexico và Puerto Rico phải "về lại xứ của chúng". Họ đốt một cây thập giá trước sân nhà một cặp vợ chồng dân Nam Mỹ để đe dọa buộc cặp vợ chồng này dọn khỏi khu phố của họ. Trước khi đốt cây thập giá, bị cáo chìa súng và trao một khẩu khác cho quý vị để đề phòng trường hợp nạn nhân chống trả.

* Một công ty Mỹ tuyển dụng lao động tại một thành phố nhỏ của Mexico, hứa hẹn cho họ công việc tốt, lương cao. Công ty chở lậu những người Mexico vào Hoa Kỳ trong một xe tải chở xăng rỗng. Cuối cùng, khi đến Hoa Kỳ, công nhân bị đe dọa sẽ bị giết nếu họ cố trốn khỏi xưởng máy.

Vụ Hình Sự thuộc Cục Dân Quyền có nhiệm vụ truy tố những người bị cáo buộc đã dùng vũ lực hay bạo lực xâm phạm vào những quyền lợi được liên bang bảo vệ của một cá nhân chỉ vì nguồn gốc dân tộc của cá nhân đó. Những quyền này gồm nhà ở, việc làm, giáo dục hay sử dụng những tiện ích công cộng. Quý vị có thể liên hệ với Vụ Hình Sự ở số (202) 514-3204 hay viết thư về địa chỉ: Criminal Section, P.O. Box 66018, Washington, D.C. 20035-6018.

QUYỀN CỦA NGƯỜI BỊ TẬT NGUYÊN

** Một tổ chức chăm sóc sức khỏe HMO nhận bệnh nhân có bảo hiểm y tế Medicaid nói với một phụ nữ Mỹ gốc Mexico bị bệnh bại não ngày khác hằng đến khám, trong khi lại tiếp bệnh nhân khác ngay lập tức.*

Trường hợp này có thể vi phạm luật liên bang cấm phân biệt vì sự tật nguyên cũng như các điều luật cấm phân biệt vì nguồn gốc dân tộc. Nếu quý vị nghĩ quý vị bị phân biệt vì bị tật nguyên, quý vị có thể liên hệ Vụ đặc trách quyền của người bị tật nguyên ở số (800) 514-0301 (nói) hay số 800-514-0383 (dành cho người điếc). Quý vị cũng có thể viết thư về: Disability Rights Section, P.O. Box 66738, Washington, D.C. 20035-6738.

GIÁO DỤC

** Một đứa trẻ nói tiếng Anh khó khăn nhưng trường em không có những biện pháp cần thiết để giúp em học tiếng Anh và những môn khác.*

** Một trường có đa số học sinh là người Haiti không có lớp chuyên. Những trường khác trong vùng không có nhiều học sinh Haiti tổ chức cả lớp chuyên và lớp tuyển chọn học sinh giỏi.*

Những trường hợp này có thể vi phạm luật liên bang cấm phân biệt trong giáo dục vì nguồn gốc dân tộc. Vụ Cơ hội giáo dục của Cục thực thi những điều luật này trong các trường tiểu học, trung học, cao đẳng và đại học công. Công việc của Vụ là giải quyết nạn phân biệt trên mọi khía cạnh giáo dục, kể cả việc chỉ định học sinh về trường lớp, chuyên chở học sinh, tuyển và phân bổ đội ngũ giảng dạy và quản lý, phân bổ nguồn lực cho trường học, và cung cấp chương trình dạy tiếng Anh cho học sinh không biết nhiều tiếng Anh.

Để nộp đơn khiếu nại hay lấy thêm thông tin, liên hệ với Vụ Giáo Dục ở số (202) 514-4092, hay viết thư về: Educational Opportunities Section, P.O. Box 65958, Washington, D.C. 20035-5958.

VIỆC LÀM

* *Đốc công của một công nhân thường dùng lời thô lỗ mang tính chủng tộc với anh vì gia đình anh gốc Iran. Tuần trước, đốc công treo một thông báo giả mạo kêu gọi mọi người đừng tin anh công nhân vì anh là kẻ khùng bố.*

* *Một phụ nữ di cư từ Nga nộp đơn xin làm kế toán. Người chủ từ chối vì cô nói pha giọng nước ngoài mặc dù cô đủ khả năng thực hiện những yêu cầu của công việc.*

* *Một công ty chế biến thực phẩm đòi người nộp đơn xin việc có dáng hay giọng nói nước ngoài phải xuất trình giấy phép lao động trước khi để họ điền đơn xin việc, trong khi những người xin việc gốc phương Tây không buộc phải xuất trình giấy tờ gì trước khi điền hồ sơ việc làm. Hơn thế nữa, hồ sơ của những nhân viên gốc thiểu số bị xem xét kỹ lưỡng hơn và bị gạt bỏ nhiều hơn, so với cùng loại hồ sơ do nhân viên gốc phương Tây nộp.*

Những trường hợp này có thể vi phạm luật lệ cấm phân biệt nhân viên hay người xin việc vì nguồn gốc dân tộc của người ấy. Điều này có nghĩa chủ nhân không được áp dụng biện pháp kỷ luật, quấy nhiễu, sa thải, từ chối tuyển dụng hay thăng chức một người vì nguồn gốc dân tộc của người ấy.

Nếu quý vị cho rằng chủ nhân, tổ chức lao động hay cơ sở tuyển dụng đối xử phân biệt với quý vị vì nguồn gốc dân tộc của quý vị, liên hệ:

Equal Employment Opportunity Commission
(800) 669-4000

(Nếu chủ nhân có trên 15 nhân viên)

Office of Special Counsel

(800) 255-7688

P.O. Box 27728

Washington, D.C. 20038-7728.

(Nếu chủ nhân có từ 4 đến 14 nhân viên)

Employment Litigation Section

(202) 514-3831

P.O. Box 65968

Washington, D.C. 20035-5968

(Nếu chủ nhân là chính quyền tiểu bang hay địa phương
có biểu hiện phân biệt thường xuyên trái phép)

Ngoài ra, chủ nhân có thể vi phạm luật lệ liên bang khi đòi xuất trình giấy phép làm việc cụ thể, như thẻ xanh, hay chỉ từ chối các giấy tờ loại này đối với những người xin việc có nguồn gốc dân tộc nào đó. Để biết thêm thông tin hay nộp khiếu nại, liên hệ Văn phòng Tư vấn Đặc biệt của Cục tại địa chỉ trên hay số điện thoại miễn phí.

NHÀ Ở

* *Một gia đình gốc Hawaii đang tìm một căn hộ. Họ được nhân viên cho thuê nhà thông báo không còn căn hộ nào trống, mặc dù vẫn dẫn đi xem căn hộ trống nếu người thuê là người da trắng.*

* *Một người môi giới địa ốc chỉ đưa gia đình người Mỹ gốc Latinh đi xem nhà trong khu Mỹ Latinh, và từ chối không cho gia đình này xem nhà ở khu người da trắng.*

Những ví dụ này có thể vi phạm Luật Nhà Ở Bình Đẳng của liên bang. Luật này cấm phân biệt vì nguồn gốc dân tộc, chủng tộc, màu da, giới tính, tôn giáo, tật nguyền, hay tình trạng gia đình (có trẻ dưới 18 tuổi) trong nhà ở. Khiếu nại cá nhân về nạn phân biệt có thể báo cho Bộ Nhà Đất (HUD) ở số (800) 669-9777. Nếu quý vị tin rằng có biểu hiện phân biệt thường xuyên, xin liên hệ Vụ Nhà ở và Thực thi Dân sự ở số (202) 514-4713.

CHO VAY

** Một phụ nữ Mỹ gốc Latinh chịu lãi suất và phí cao hơn một khách hàng nam giới da trắng có lý lịch tài chính tương tự và nộp đơn xin vay cùng loại.*

Trường hợp này có thể vi phạm luật lệ liên bang cấm phân biệt trong cho vay vì nguồn gốc dân tộc, chủng tộc, màu da, giới tính, tôn giáo, tật nguyền, tình trạng hôn nhân, hay vì người vay nhận trợ cấp xã hội. Nếu quý vị tin quý vị không được vay vì nguồn gốc dân tộc của quý vị hay vì lý do được pháp luật bảo vệ khác, quý vị có thể yêu cầu người cho vay giải thích bằng văn bản lý do đơn của quý vị bị từ chối.

Nếu khoản tiền vay là để đóng tiền thế chấp mua nhà, sửa sang nhà cửa, hay vì lý do nào khác liên quan đến nhà cửa, quý vị có thể khiếu nại tại Bộ Nhà Đất (HUD) ở số (800) 669-9777. Nếu khoản vay không nhằm mục đích nhà ở (như vay tiền mua xe), quý vị có thể nộp khiếu nại hoặc tại Vụ Nhà ở và Thực thi Dân sự của Cục Dân Quyền, hay với cơ quan kiểm soát của bên cho vay. Nếu chuyện của quý vị là một biểu hiện phân biệt thường xuyên, quý vị cũng có thể gọi Vụ Nhà ở và Thực thi Dân sự ở số (202) 514-4713 để lấy thêm thông tin về quyền của quý vị hay để nộp đơn khiếu nại.

TIỆN NGHI CÔNG CỘNG

- * *Trong một tiệm ăn, một nhóm người Mỹ gốc Á đợi hơn một giờ mới được phục vụ trong khi khách hàng da trắng và gốc Mỹ Latinh được phục vụ nhanh chóng.*
- * *Khách Mỹ gốc Haiti thuê khách sạn được yêu cầu trả bằng tiền mặt thay vì thẻ tín dụng và bị tính tiền cao hơn khách khác, mà cũng không được cung ứng những tiện nghi tương đương như khăn và xà phòng.*

Những trường hợp này có thể vi phạm luật lệ liên bang cấm phân biệt vì nguồn gốc dân tộc, chủng tộc, màu da hay tôn giáo tại những nơi phục vụ công cộng. Nơi công cộng bao gồm khách sạn, tiệm ăn và các địa điểm giải trí. Nếu quý vị tin quý vị bị từ chối không được vào hay thụ hưởng một cách bình đẳng tại một chốn công cộng, nơi diễn ra biểu hiện phân biệt thường xuyên, liên hệ Vụ Nhà đất và Thực thi Dân sự ở số (202) 514-4713. Quý vị cũng có thể viết thư về: Housing and Civil Enforcement Section, P.O. Box 65998, Washington, D.C. 20035-5998.

SAI PHẠM CỦA CẢNH SÁT

- * *Cảnh sát liên tục chặn xe do người Mỹ gốc Latinh lái khi vi phạm vài loại luật lệ giao thông, nhưng hiếm khi yêu cầu người lái xe da trắng dừng xe vì những vi phạm tương tự.*
- * *Cảnh sát đang tra vấn một người gốc Việt trên đường phố bỗng nổi giận khi anh ta không thể trả lời các câu hỏi vì anh không nói được tiếng Anh. Viên cảnh sát bắt giữ người ấy về tội gây rối trật tự.*

Những trường hợp này có thể vi phạm Điều khoản Bảo vệ Bình đẳng trong Hiến pháp Hoa Kỳ. Đây cũng có thể là những vi phạm Đạo luật Kiểm soát tội phạm trên xe và Đường phố an toàn năm 1968. Đạo luật này cấm sở cảnh sát nhận ngân sách liên bang thông qua Bộ Tư Pháp Hoa Kỳ đối xử phân biệt vì nguồn gốc dân tộc, chủng tộc, màu da, tôn giáo hay giới tính. Họ cũng có thể vi phạm Điều Khoản VI của Sắc Luật Dân Quyền ban hành năm 1964 – sắc luật này cấm phân biệt đối xử bởi những cơ quan cảnh sát có nhận bất kỳ sự hỗ trợ tài chính nào của liên bang, kể cả tài sản bị tịch biên.

Khiếu nại về phân biệt của cá nhân có thể nộp cho Vụ Phối hợp và Tái xét tại địa chỉ P.O. Box 66560, Washington, D.C. 20035-6560, hay liên hệ với Vụ Phối hợp và Tái xét ở số 1-888-848-5306.

Khiếu nại về phân biệt của cá nhân có thể nộp cho Văn phòng Chương trình Tư pháp, địa chỉ: Office of Civil Rights, Office of Justice Programs, U.S. Department of Justice, Washington, D.C. 20531, hay liên hệ Văn phòng Chương trình Tư pháp ở số (202) 307-0690.

Vụ Tố tụng Đặc biệt có nhiệm vụ điều tra và giải quyết những khiếu nại liên quan đến một sở cảnh sát thường xuyên có biểu hiện phân biệt dựa trên nguồn gốc dân tộc. Để nộp khiếu nại, liên hệ Vụ Tố tụng Đặc biệt ở số (202) 514-6255 hay viết thư về: Special Litigation Section, P.O. Box 66400, Washington, D.C. 20035-6400.

DÂN QUYỀN CỦA NGƯỜI BỊ GIỮ VÀ ĐIỀU TRỊ TRONG CÁC CƠ QUAN PHỤC HỒI CHỨC NĂNG

- * Một nhà tù không chịu dịch các buổi phân trần về kỹ luật cho những người bị giam không biết tiếng Anh*
- * Một bệnh viện tâm thần của bang không có phương tiện điều trị cho những người không nói tiếng Anh.*

Những trường hợp này có thể vi phạm Điều khoản Bảo vệ Bình đẳng trong Hiến pháp Hoa Kỳ. Vụ Tố tụng Đặc biệt thực thi quyền hiến định của những người ở trong cơ sở đặc biệt của bang hay quận như nhà tù, nhà giam, trại cải huấn thiếu niên, trung tâm điều trị bệnh tâm thần, cơ sở điều trị người chậm phát triển thể xác hay trí tuệ, và nhà dưỡng lão. Nếu quý vị là người ở trong một cơ sở như thế và tin rằng có biểu hiện phân biệt thường xuyên dựa vào nguồn gốc dân tộc của quý vị, liên hệ Vụ Tố tụng Đặc biệt ở số (202) 514-6255. Quý vị cũng có thể viết thư về: Special Litigation Section, P.O. Box 66400, Washington, DC 20035-6400.

CHƯƠNG TRÌNH ĐƯỢC LIÊN BANG GIÚP ĐỠ

- * Một cơ sở xã hội địa phương không chịu cung cấp thông tin hay huấn luyện nghề nghiệp bằng tiếng Hàn mặc dù một phần tư người dân địa phương chỉ biết nói tiếng Hàn.*
- * Một bệnh viện gần biên giới Texas/Mexico cho nhân viên bảo vệ mặc quần áo giống như đồng phục của nhân viên Sở Di trú để dọa không cho dân gốc Mỹ Latinh vào phòng cấp cứu. Bệnh nhân gốc Mỹ Latinh được bảo phải mang theo người phiên dịch mới được bác sĩ khám.*

Những trường hợp này các cơ sở có nhận quỹ tài trợ có thể vi phạm luật lệ liên bang cấm phân biệt vì nguồn gốc dân tộc, chủng tộc hay màu da. Nếu quý vị tin quý vị đã bị phân biệt đối xử do một cơ quan chính quyền địa phương hay một tổ chức có nhận ngân sách của chính quyền liên bang, quý vị có thể nộp khiếu nại với Vụ Phối hợp và Tái xét của Cục ở số (888) 848-5306. Quý vị cũng có thể viết thư về: Coordination and Review Section, P.O. Box 66560, Washington, D.C. 20035-6560. Vụ Phối hợp và Tái xét sẽ chuyển đơn khiếu nại đến cơ quan cung cấp ngân sách liên bang, chuyên theo dõi các nơi nhận ngân sách có thi hành đúng đắn luật lệ cấm phân biệt đối xử hay không.

BẦU CỬ

** Mặc cho những lời yêu cầu của cử tri tại một cộng đồng có nhiều người nói tiếng Tây Ban Nha, nhân viên bầu cử không chịu cung cấp tài liệu bầu cử, kể cả phiếu đăng ký và mẫu phiếu bầu bằng tiếng Tây Ban Nha, hay cho phép người nói tiếng Tây Ban Nha đem theo người phiên dịch vào phòng bỏ phiếu.*

** Một nhân viên phòng phiếu yêu cầu một cử tri da màu sậm nói pha giọng nước ngoài và có họ tên lạ xuất trình giấy chứng nhận là công dân Hoa Kỳ, nhưng lại không đòi hỏi cử tri da trắng trưng bằng chứng công dân.*

Hành vi của nhân viên bầu cử có thể vi phạm luật lệ liên bang cấm phân biệt trong bầu cử. Đạo luật Quyền Bầu cử không đề cập cụ thể đến sự phân biệt nguồn gốc dân tộc. Tuy nhiên, các khoản của Đạo luật xem là bất hợp pháp chuyện hạn chế hay từ chối quyền bầu cử của công dân không chỉ bởi vì chủng tộc hay màu da mà còn vì

là thành viên nói tiếng thiểu số. Thêm vào đó, Đạo luật cũng đòi hỏi một số địa điểm phải cung cấp tài liệu bầu cử và sự giúp đỡ bằng các thứ tiếng ngoài tiếng Anh. Hơn nữa, Mục 208 của Đạo luật Quyền Bầu cử cho phép cử tri nào cần giúp đỡ vì mù, tật nguyền hay vì họ không thể đọc hay viết, được đem theo người (không phải là chủ lao động hay đại diện công đoàn) giúp đỡ. Điều này có nghĩa cử tri nào cần giúp đọc phiếu bầu bằng tiếng Anh được quyền đem theo bạn hay người thân để dịch. Ở vài nơi, nhân viên bầu cử phải cung cấp thông tin, như đăng ký cử tri và phiếu bầu bằng các thứ tiếng ngoài tiếng Anh. Điều này có thể bao gồm thông dịch viên để giúp cử tri bỏ phiếu.

Nếu quý vị tin quý vị bị phân biệt trong bầu cử hay bị từ chối không được giúp đỡ bỏ phiếu, quý vị có thể liên hệ với Vụ Bầu cử của Cục ở số (800) 253-3931. Quý vị cũng có thể viết thư cho: Voting Section, P.O. Box 66128, Washington, DC 20035-6128.

Ghi chú: Khi quý vị gọi cho các văn phòng liệt kê trong tài liệu này quý vị sẽ nhận được tổng đài trả lời bằng tiếng Anh. Nếu cần thông dịch viên, xin cho tổng đài viên biết quý vị đang dùng ngôn ngữ nào. Tổng đài viên sẽ đi tìm thông dịch viên. Xin đừng gác máy.

Xin tự nhiên sao chép tài liệu này.

**Federal Protections Against
National Origin Discrimination**

Vietnamese

<http://www.usdoj.gov/crt>